

สรุปผลการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty practice)
สรุปผลการจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน ตำบลนาพุ อ.เพ็ญ จ.อุดรธานี
นางมัลลิกา มากรัตน์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วพบ.อุดรธานี
นางสาวลดาภา ละชินลา พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ สถานีอนามัยตำบลนาพุ

1. การดำเนินงานกิจกรรม

การดูแลสุขภาพประชาชนตำบลนาพุ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 598 คน ได้นำแนวคิดการสร้างชุมชนสุขภาวะด้วย สบช.โมเดล ด้วยรูปแบบการเฝ้าระวังสุขภาพด้วยปิงปองจราจรชีวิต 7 สี และหลักปฏิบัติ 3 อ. 3 ลด. มาใช้ในการจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง) ดังนี้

1) ประชุมเตรียมความพร้อมภาคีเครือข่ายในพื้นที่เพื่อวางแผนการดำเนินงานต้นปีงบประมาณ และทำความเข้าใจแผนงานรวมทั้งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน

2) คัดเลือกและอบรมแกนนำการจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน จำนวน 60 คน โดยสร้างความเข้าใจให้กับแกนนำให้เกิดความเข้าใจสถานการณ์สุขภาพประชาชนในพื้นที่ในปัจจุบัน และพัฒนาศักยภาพแกนนำ รวมทั้งอบรมฟื้นฟูความรู้อย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อให้สามารถเป็นแกนนำและดูแลประชาชนในหมู่บ้านตนเองให้สามารถจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชนได้ วางแผนการดำเนินงานร่วมกันตามแผนในโครงการที่กำหนดไว้ในแต่ละปี

3) คัดกรองสุขภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามแนวคิดการสร้างชุมชนสุขภาวะด้วย สบช.โมเดล ด้วยรูปแบบการเฝ้าระวังสุขภาพด้วยปิงปองจราจรชีวิต 7 สี และจัดระดับสีตามแนวทางการเฝ้าระวังสุขภาพด้วยปิงปองจราจรชีวิต 7 สี

4) ออกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมาย(ผู้ป่วยเบาหวานความดันฯ และกลุ่มเสี่ยง) โดยอาจารย์ บุคลากร ร่วมกับภาคีเครือข่ายสุขภาพในพื้นที่ จำนวน 6 ครั้ง

5) ดำเนินการเยี่ยมบ้านครอบครัวผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง สีแดง ส้ม ในรูปแบบครอบครัวเสมือน โดยอาจารย์และนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 50 ครอบครัว โดยจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านพัฒนาศักยภาพผู้ป่วยเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรค มีการตรวจสุขภาพผู้ป่วยและจำแนกสีปิงปองจราจรชีวิต 7 สี เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวเกิดการรับรู้และความตระหนักต่อภาวะสุขภาพ ให้ความรู้และคำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและครอบครัว รวมทั้งวางแผนการจัดการสุขภาพโรคไม่ติดต่อเรื้อรังร่วมกับผู้ป่วยและครอบครัวเพื่อสามารถ ปฏิบัติตัวเกี่ยวกับโรคและป้องกันภาวะแทรกซ้อนได้ถูกต้อง

6) บูรณาการนำนวัตกรรมการใช้ทรัพยากรภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นด้วยก้านตาลต้มน้ำดื่ม และไม้พลองลำไยปรับเปลี่ยนเพื่อสุขภาพ เพื่อการดูแลสุขภาพประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

ระดับสี	ขาว	เขียวอ่อน	เขียวเข้ม	เหลือง	ส้ม	แดง	ดำ	รวม
ก่อนดำเนินโครงการ	231	173	61	75	27	30	1	598
หลังดำเนินโครงการ	269	134	73	69	24	26	1	596*
เปลี่ยนแปลง	+41	-39	+12	-7	-4	-5	0	-2

หมายเหตุ * มีผู้ป่วยสีดาเสียชีวิต 1 คน สีแดงเสียชีวิต 1 คน ,สีแดงกลายเป็นสีดา 1 คน, มีผู้ป่วยรายใหม่ 1 คน

2. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน (Output)

- 1) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 90.75 ได้รับการคัดกรองภาวะสุขภาพและเกิดการรับรู้ภาวะสุขภาพและความเสี่ยงของตนเองต่อปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
- 2) อาจารย์ บุคลากร ร้อยละ 100 เกิดความเข้าใจและทักษะการจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน จากการให้บริการวิชาการตามแนวคิดการสร้างชุมชนสุขภาวะด้วย สบช.โมเดล ด้วยรูปแบบการเฝ้าระวังสุขภาพด้วยปิงปองจราจรชีวิต 7 สี และหลักปฏิบัติ 3 อ. 3 ลด.
- 3) ชุมชนเป้าหมาย ร้อยละ 100 มีแกนนำการจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน ที่มีศักยภาพสามารถประเมินภาวะสุขภาพกลุ่มเป้าหมายและให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพ รวมทั้งส่งต่อผู้ที่มีความเสี่ยงสูงให้แก่หน่วยบริการในพื้นที่ได้

3. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน (Outcome)

- 1) ภาศึเครือข่ายในพื้นที่ทุกหน่วยงานมีการร่วมมือกันในการวางแผนเป้าหมายการดูแลสุขภาพ การเตรียมการและการดำเนินการเพื่อจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) อาจารย์ บุคลากร มีทักษะการประสานงานและการทำงานร่วมกับภาศึเครือข่ายเพื่อพัฒนาสุขภาพประชาชนในระดับปฐมภูมิตามแนวคิดการสร้างชุมชนสุขภาวะด้วย สบช.โมเดล ด้วยรูปแบบการเฝ้าระวังสุขภาพด้วยปิงปองจราจรชีวิต 7 สี และหลักปฏิบัติ 3 อ. 3 ลด.

4. คุณค่าหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน (Value or Impact)

- 1) ลดอัตราการเกิดผู้ป่วยรายใหม่และการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้ป่วยในชุมชน
- 2) ชุมชนมีรูปแบบการจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชนที่มีประสิทธิภาพเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

5. ปัจจัยความสำเร็จและแนวทางการพัฒนา

ปัจจัยความสำเร็จ

- 1) ความร่วมมือของภาศึเครือข่ายทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะผู้นำองค์กรบริการบริหารส่วนตำบล นาพู่ คณะกรรมการอบต. ผู้นำในชุมชน อสม.และแกนนำสุขภาพ
- 2) ความร่วมมือของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ ที่มีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดการสร้างชุมชนสุขภาวะด้วย สบช.โมเดล ที่ชัดเจน

6. แนวทางการพัฒนา

- 1) ขยายพื้นที่การดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในตำบลนาพู่ และขยายพื้นที่เป้าหมายการบริการสุขภาพประชาชนให้กว้างขวางเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น
- 2) ขยายกลุ่มเป้าหมายประชาชนในการสร้างชุมชนสุขภาวะด้วย สบช.โมเดล ในกลุ่มอื่นๆ ที่นอกเหนือจากกลุ่มเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ด้วยรูปแบบการเฝ้าระวังภาวะสุขภาพด้วย ปิงปองจราจรชีวิต 7 สี และหลัก 3 อ. 3 ลด. เช่น กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ (การเฝ้าระวังภาวะ ทาลาสซีเมียในหญิงตั้งครรภ์ด้วยรูปแบบปิงปองจราจรชีวิต 7 สี) กลุ่มเด็ก กลุ่มเยาวชน กลุ่มนักเรียนในโรงเรียน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มประชาชนทั่วไป (การเฝ้าระวังภาวะภาวะซึมเศร้า ในประชาชนด้วยรูปแบบปิงปองจราจรชีวิต 7 สี) เป็นต้น
- 3) พัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพโดยนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้น

ภาพกิจกรรม

